

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ЮНИ 2024 ГОДИНА

Месечната инфлация е -0.2% , а годишната инфлация е 2.5% . Инфлацията е измерена чрез ИПЦ, като месечната инфлация се отнася за юни 2024 г. спрямо предходния месец, а годишната инфлация е за юни 2024 г. спрямо същия месец на предходната година.

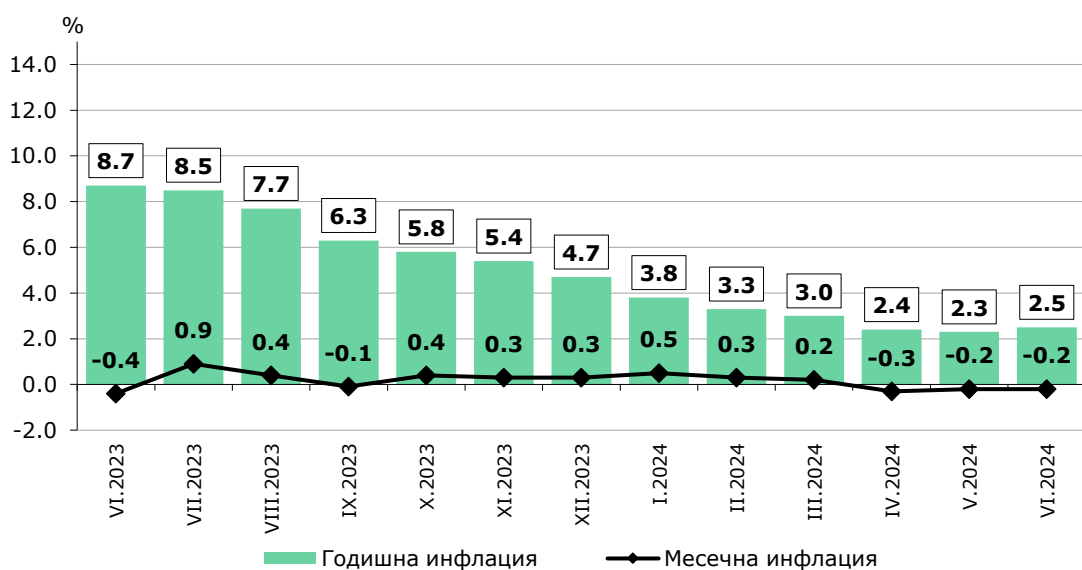
През юни 2024 г. спрямо предходния месец най-голямо е намалението на цените в групите: „Съобщения“ (-1.5%), „Облекло и обувки“ (-1.2%), „Транспорт“ (-0.9%) и „Хранителни продукти и безалкохолни напитки“ (-0.5%). Най-голямо увеличение е регистрирано в групите: „Ресторанти и хотели“ ($+2.2\%$), „Разнообразни стоки и услуги“ ($+0.4\%$), „Развлечения и култура“ ($+0.3\%$) и „Здравеопазване“ ($+0.2\%$).

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

През юни 2024 г. **месечната инфлация** е -0.2% , а **годишната инфлация** за юни 2024 г. спрямо юни 2023 г. е 2.5% ¹.

Инфлацията от началото на годината (юни 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.2% , а средногодишната инфлация за периода юли 2023 - юни 2024 г. спрямо периода юли 2022 - юни 2023 г. е 4.6% .

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

¹ Според методологията за индекса на потребителските цени (ИПЦ). За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 6 и 7 и виж табл. 1 от приложението.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ЮНИ 2024 ГОДИНА

Месечна инфлация

През юни 2024 г. цените на стоките и услугите са се намалили в следните потребителски групи:

- „Съобщения“ - намаление с 1.5%;
- „Облекло и обувки“ - намаление с 1.2%;
- „Транспорт“ - намаление с 0.9%;
- „Хранителни продукти и безалкохолни напитки“ - намаление с 0.5%.

По-високи са цените на стоките и услугите в следните потребителски групи:

- „Ресторанти и хотели“ - увеличение с 2.2%;
- „Разнообразни стоки и услуги“ - увеличение с 0.4%;
- „Развлечения и култура“ - увеличение с 0.3%;
- „Здравеопазване“ - увеличение с 0.2%.

Без промяна остават цените на стоките и услугите в групите „Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома“, „Образование“, „Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива“ и „Алкохолни напитки и тютюневи изделия“.

През месец юни 2024 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: картофи - със 17.1%, зеле - със 7.2%, домати - с 5.2%, зрял лук - с 4.5%, пипер - с 4.5%, ракии - с 4.0%, яйца - с 2.4%, месо от домашни птици - с 2.2%, бира - с 1.4%, трайни колбаси - с 1.2%, леща - с 1.2%, кашкавал - с 1.1%, брашно - с 0.5%, пълномаслено прясно мляко - с 0.5%, плодови сокове - с 0.5%, хляб „Добруджа“ - с 0.3%, мляно месо (кайма) - с 0.3%, сирене - с 0.3%, краставици - с 0.3%, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - с 0.3%, захар - с 0.3%, чай - с 0.2%, и други.

Увеличени са цените на следните хранителни продукти: цитрусови и южни плодове - с 5.7%, зрял чесън - с 4.1%, листни зеленчуци - с 4.0%, ябълки - с 3.1%, минерална вода - с 2.0%, млечни масла - с 1.7%, пресни зеленчукови подправки - с 1.4%, олио - с 1.3%, вина - с 1.1%, риба - с 1.0%, нискомаслено прясно мляко - с 1.0%, маслини - с 1.0%, месо от едър рогат добитък - с 0.9%, малотрайни колбаси - с 0.9%, ориз - с 0.8%, бял хляб - с 0.7%, сладолед - с 0.7%, сол - с 0.6%, оцет - с 0.6%, кафе - с 0.5%, кисели млека - с 0.4%, типов и ръжен хляб - с 0.2%, свинско месо - с 0.2%, и други.

В групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: газ пропан-бутан за ЛТС - с 5.0%, пелети - с 4.2%, мобилни телефонни

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ЮНИ 2024 ГОДИНА

услуги - с 3.4%, дизелово гориво - с 2.1%, перални и съдомиялни машини - с 1.9%, бензин А95Н - с 1.8%, бензин А100Н - с 1.6%, телевизори - с 1.6%, цветарство - с 1.5%, облекло - с 1.3%, почистващи и дезинфекционни средства - с 1.3%, препарати за почистване на съдове - с 1.1%, козметични продукти - с 1.0%, обувки - с 1.0%, хладилници - с 0.7%, готварски печки - с 0.5%, дърва за отопление - с 0.4%, гуми за автомобили и велосипеди - с 0.4%, газообразни горива за битови нужди - с 0.1%, и други.

При нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: услуги по краткосрочно настаняване - 10.9%, пътнически въздушен транспорт - с 8.9%, централно газоснабдяване - с 5.4%, пътнически транспорт с влак - с 4.4%, прахосмукачки - 2.6%, велосипеди - с 1.8%, метан за ЛТС - с 1.6%, моторни и смазочни масла - с 1.1%, поддържане и ремонт на ЛТС - с 1.1%, прахове за пране - 0.9%, услуги по обществено хранене - с 0.6%, климатични инсталации - с 0.6%, финансови услуги на банки - с 0.5%, бойлери - с 0.4%, цигари - с 0.4%, бръснаро-фризьорски услуги и услуги за поддържане на добър външен вид - с 0.4%, кина и театри - с 0.3%, продукти за лична хигиена - с 0.3%, курсове за водачи на ЛТС - с 0.2%, градинарство - с 0.2%, и други.

Регистрирано е увеличение на цените на лекарствените продукти - с 0.1%. Лекарските и стоматологичните услуги са се увеличили съответно с 1.2 и 0.6%.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

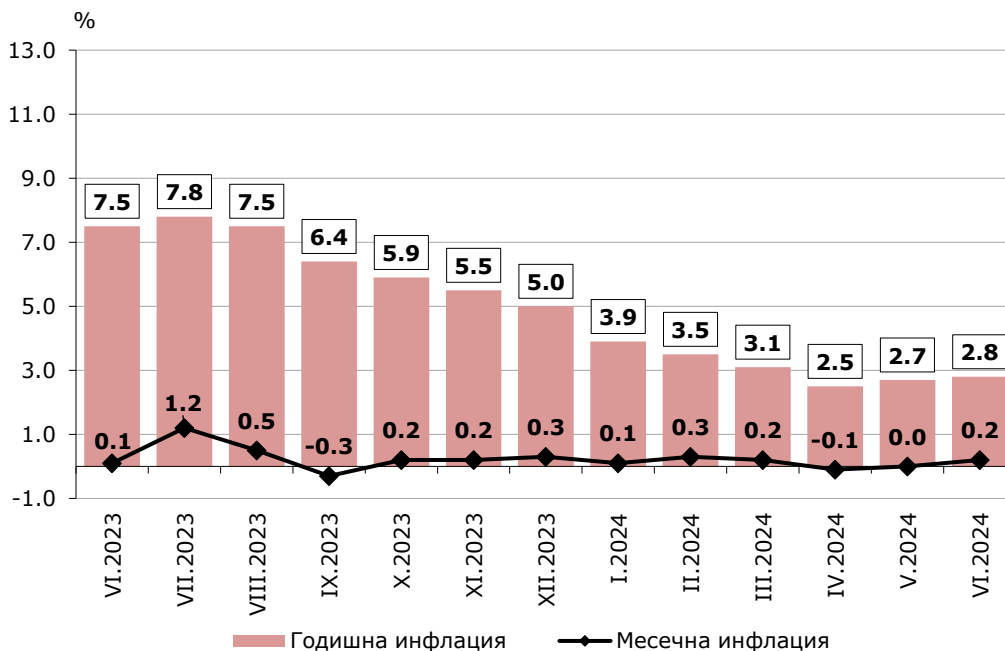
През юни 2024 г. **месечната инфлация** е 0.2%, а **годишната инфлация** за юни 2024 г. спрямо юни 2023 г. е 2.8%¹.

Инфлацията от началото на годината (юни 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.7%, а средногодишната инфлация за периода юли 2023 - юни 2024 г. спрямо периода юли 2022 - юни 2023 г. е 4.7%.

¹ Според методологията за хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ). За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 6 и 7 и виж табл. 2 от приложението.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ЮНИ 2024 ГОДИНА

Фиг. 2. Инфлация, измерена чрез ХИПЦ, по месеци

Месечна инфлация

Според ХИПЦ през юни 2024 г. цените на стоките и услугите са се увеличили в следните потребителски групи:

- „Ресторанти и хотели“ - увеличение с 4.7%;
- „Разнообразни стоки и услуги“ - увеличение с 0.3%;
- „Здравеопазване“ - увеличение с 0.2%;
- „Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива“ - увеличение с 0.1%.

Намалели са се цените на стоките и услугите в следните потребителски групи:

- „Съобщения“ - намаление с 1.5%;
- „Облекло и обувки“ - намаление с 1.2%;
- „Хранителни продукти и безалкохолни напитки“ - намаление с 0.4%;
- „Развлечения и култура“ - намаление с 0.3%;
- „Алкохолни напитки и тютюневи изделия“ - намаление с 0.1%;
- „Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома“ - намаление с 0.1%;
- „Транспорт“ - намаление с 0.1%.

Без промяна остават цените на услугите в група „Образование“.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ЮНИ 2024 ГОДИНА

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Според **индекса на цените за малката кошница** през юни 2024 г. е регистрирано намаление с 0.3% на месечна база и увеличение с 0.1% от началото на годината¹.

Цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - намаление с 0.4%;
- нехранителни стоки - намаление с 0.3%;
- услуги - увеличение с 0.1%.

¹ За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 6 и 7 и виж табл. 3 от приложението.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ЮНИ 2024 ГОДИНА

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизиранят индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерват общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. При изчисляването му за 2024 г. за тегла се използват данни за крайните парични потребителски разходи на домакинствата (КППРД) - вътрешна концепция за 2022 г., които са преразгледани и актуализирани, за да бъдат представителни за 2023 г., следвайки методологичните препоръки на Евростат относно конструирането на теглата на ХИПЦ в случай на големи промени на разходите на потребителите¹.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 **от началото на 2016 г. беше сменена базисната година за ХИПЦ** и всички индекси се изчисляват и публикуват **при база 2015 година**. Динамичните редове са преизчислени при новата базисна година и са публикувани на сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник

¹ Насоки относно конструирането на тегла на ХИПЦ в случай на големи промени на разходите на потребителите, Евростат, Дирекция С „Макроикономическа статистика, 3.02.2020: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10693286/Guidance-on-the-compilation-of-HICP-weights-in-case-of-large-changes-in-consumer-expenditures.pdf>.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ЮНИ 2024 ГОДИНА

на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Статистическа област: Инфлация и индекси на потребителските цени:

[Инфлация и индекси на потребителските цени | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

ИС ИНФОСТАТ: Потребителски цени:

https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=68

Метаданни и методология:

[Индекси на потребителските цени \(ИПЦ\) | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

Калкулатори на инфлацията:

[Калкулатори на инфлацията | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

**ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА
ЮНИ 2024 ГОДИНА**

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за юни 2024 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла	VI.2024		
		май 2024 = 100	декември 2023 = 100	юни 2023 = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	99.8	100.2	102.5
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	31.322	99.5	100.3	101.5
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.717	100.0	103.8	105.3
03 Облекло и обувки	4.216	98.8	99.2	100.2
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	15.009	100.0	101.2	103.9
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	5.753	100.0	99.9	101.3
06 Здравеопазване	7.748	100.2	100.4	103.2
07 Транспорт	9.278	99.1	99.7	104.9
08 Съобщения	5.028	98.5	96.3	95.8
09 Развлечения и култура	6.343	100.3	94.5	101.3
10 Образование	0.424	100.0	101.5	107.1
11 Ресторанти и хотели	5.344	102.2	104.3	107.5
12 Разнообразни стоки и услуги	4.819	100.4	102.5	103.9
Хранителни стоки	32.646	99.5	100.3	101.5
Нехранителни стоки	35.089	99.5	99.5	101.4
Обществено хранене	4.461	100.6	103.4	106.8
Услуги	27.804	100.4	100.5	104.5

**ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА
ЮНИ 2024 ГОДИНА**

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за юни 2024 година

Потребителски групи	Тегла	VI.2024			
		2015 = 100	май 2024 = 100	декември 2023 = 100	юни 2023 = 100
	%	%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	137.15	100.2	100.7	102.8
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	233.022	168.44	99.6	100.7	101.6
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	54.937	129.47	99.9	103.6	105.1
03 Облекло и обувки	40.058	109.18	98.8	98.9	100.0
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	119.313	149.66	100.1	101.0	103.5
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	69.103	125.83	99.9	100.0	101.3
06 Здравеопазване	74.193	124.31	100.2	100.3	103.0
07 Транспорт	139.919	120.41	99.9	99.9	103.9
08 Съобщения	49.875	90.50	98.5	96.3	95.8
09 Развлечения и култура	64.537	119.92	99.7	97.8	100.8
10 Образование	16.929	152.01	100.0	101.4	106.9
11 Ресторанти и хотели	80.188	169.21	104.7	105.7	108.3
12 Разнообразни стоки и услуги	57.926	142.37	100.3	102.4	103.9

**ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА
ЮНИ 2024 ГОДИНА**

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за юни 2024 година**

Потребителски групи	Тегла	(Проценти)	
		VI.2024	
		май 2024 = 100	
Общ ИЦМК	100.000	99.7	
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	50.930	99.6	
Облекло и обувки	4.172	98.6	
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	23.645	99.9	
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	2.703	99.3	
Здравеопазване	11.882	99.8	
Транспорт	0.758	101.0	
Съобщения	0.092	100.2	
Развлечения и култура	0.606	100.0	
Разнообразни стоки и услуги	5.212	101.1	
Хранителни стоки	50.930	99.6	
Нехранителни стоки	28.855	99.7	
Услуги	20.216	100.1	